Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0824U002227

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: 46/12 від 12.07.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шувалова Тетяна Олександрівна

2. Tetiana Shuvalova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-7216-8779

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 26-06-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Донецький окружний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 35099148

Місцезнаходження: вул. Добровольського, буд. 1, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84122, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 11.051.072

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.31, 10.17.01, 10.21.21

Тема дисертації:

1. Захист прав та законних інтересів учасників митних процедур

2. Protection of Rights and Legitimate Interests of Participants in Customs Procedures

Реферат/анотація:

1. Дисертація є комплексним дослідженням захисту прав та законних інтересів учасників митних процедур з розробкою нових науково обґрунтованих положень та пропозицій. У розділі 1 «Теоретико-правові основи захисту прав та законних інтересів учасників митних процедур» досліджено правову природу митних процедур; загальні засади поняття прав та законних інтересів учасників митних процедур як об'єкту захисту; визначено вихідні положення щодо поняття захисту з розкриттям відповідних форм та способів здійснення. Вперше розроблено сучасну концепцію захисту прав та законних інтересів учасників митних процедур з обґрунтуванням доцільності її розвитку з поєднанням адміністративної, судової форм захисту та запровадження присудової медіації як альтернативної форми. Вперше виокремлено юридичні властивості митних процедур: 1) основою правового регулювання є норми МК України; 2) за правовою природою є спеціальними адміністративними процедурами; 3) правовим засобом реалізації виступають митні формальності; 4) структурованість та детальна процесуальна регламентація, що виявляються через взаємопов'язані складові: митне оформлення; митний контроль; справляння митних платежів; 5) орієнтація

на правову форму діяльності спеціально уповноважених владних суб'єктів (митних органів), які гарантують реалізацію та захист митних інтересів та митної безпеки держави з однієї сторони, й створюють сприятливі умови для розвитку зовнішньоекономічної діяльності та забезпечення безпеки суспільства з іншої. Удосконалено поняття адміністративного оскарження з уточненням, що це встановлений правовими нормами послідовний порядок дій щодо подання, прийняття, розгляду скарги та вирішення адміністративної справи по суті митним органом вищого рівня з метою захисту прав і законних інтересів осіб, які порушені або можуть бути порушені внаслідок прийнятих адміністративних актів, процедурних рішень, дій або бездіяльності митних органів. Набули подальшого розвитку положення щодо класифікації прав учасників митних процедур з доопрацюванням низки критеріїв. Набули подальшого розвитку положення щодо правового регулювання порядку адміністративного оскарження адміністративних актів, процедурних рішень, дій або бездіяльності будь-якого адміністративного органу як обов'язкової процедури досудового порядку врегулювання публічно-правового спору. У розділі 2 «Порядок захисту прав та законних інтересів учасників митних процедур» на підставі комплексного аналізу матеріального та процесуального законодавства виявлено теоретичні та практичні проблеми адміністративно-правової форми захисту в контексті нещодавно прийнятого ЗАП; розглянуто теоретичні та практичні аспекти вирішення митних спорів в порядку адміністративного судочинства; визначено концептуальні засади впровадження інституту медіації, як форми альтернативного врегулювання митного спору. Вперше обґрунтовано положення щодо доцільності запровадження в межах діяльності адміністративних судів моделі присудової медіації щодо вирішення митних спорів як досудової форми розв'язання публічно-правового спору, під час якої сторони за допомогою судді-медіатора намагаються досягти його вирішення шляхом переговорів на принципах рівності прав, конфіденційності, добровільності, неупередженості судді-медіатора, що оформлюється медіаційною угодою. Удосконалено наукові положення щодо здійснення процедури адміністративного оскарження в митній сфері з конкретизацією низки особливостей. Уточнено поняття та виділено сутнісні характеристики митного спору як предмета адміністративного судочинства. Удосконалено наукові положення щодо узагальнення зарубіжного досвіду правової регламентації медіації. Дістали подальшого розвитку наукові положення щодо визначення поняття митного спору. Розроблено проект Закону України про внесення змін до КАСУ з метою визначення правових засад та порядку проведення присудової медіації.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the protection of the rights and legitimate interests of participants in customs procedures. Chapter 1 «Theoretical and Legal Bases of Protection of the Rights and Legitimate Interests of Participants in Customs Procedures» examines the legal nature of customs procedures, general principles and concepts of rights and legitimate interests of participants in customs procedures as an object of protection; initial provisions regarding the concept of protection are defined with the disclosure of the relevant forms and methods of implementation. The concept of customs procedures has been clarified, and their legal properties have been highlighted: 1) a certain field of application - customs legal relations; 2) arise on the basis of customs legislation; 3) oriented to the legal form of activities of customs authorities, which guarantee the implementation and protection of customs interests and customs security of the state on the one hand, and create favorable conditions for the development of foreign economic activity and ensuring the safety of society on the other hand; 4) detailed procedural regulation of the sequence of actions of participants in customs legal relations, as a result of which a specific legally significant expected result is achieved; 5) customs formalities are the legal means of implementation. The undecideds at the legislative level of the issue of setting the definition of an administrative appeal and its correlation with the pre-trial procedure for resolving a public-law dispute are substantiated. Amendments to Art. 2 of the LAP, which should contain a generalized definition of an administrative appeal as a mandatory pre-trial procedure for the settlement of a public legal dispute. On the basis of the general theoretical concept of the division of subjective rights, their classification was carried out during the implementation of customs procedures. In chapter 2 «Procedure for Protection of the Rights and Legitimate Interests of Participants in Customs Procedures» based on a comprehensive analysis of material and procedural legislation, theoretical and practical problems of the administrative-legal form of protection in the context of the recently adopted LAP were identified; the peculiarities of resolving customs disputes in the order of administrative

proceedings were considered; the conceptual principles of the implementation of the institution of mediation as a form of alternative settlement of the customs dispute were determined. The peculiarities of the administrative appeal as a separate administrative procedure have been established. It was specified that the procedure of administrative appeal of administrative acts, procedural decisions, actions, and inaction of customs authorities is carried out in the following stages: 1) initiation of administrative proceedings based on a complaint; 2) review of the complaint; 3) adoption of an administrative act (decision-making) and its implementation. The main innovations and conflicts regarding the procedural actions of customs authorities during each stage of the complaint proceedings in the context of the adopted LAP, customs legislation in Ukraine, and European practice were studied. On the basis of the analysis of court practice regarding the resolution of customs disputes, it has been proven that the most widespread categories of administrative cases include cases of disputes regarding the appeal of decisions, actions or inaction: 1) regarding the determination of the product code according to the Ukrainian classification of goods of foreign economic activity (hereinafter - UCG FEA); 2) regarding the adjustment of the customs value of the goods; 3) regarding the return to taxpayers of customs and other payments erroneously and/or excessively paid to the budget, the control of which is carried out by the customs authorities. The concept has been clarified and the essential characteristics of a customs dispute as a subject of administrative proceedings have been highlighted.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:
- 1. Шувалова Т.О., Шишов О.О. Щодо правового регулювання адміністративно-процедурних відносин. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 59. Том 2. 2019. С. 73-77. DOI https://doi.org/10.32782/2307-3322.59-2.16 URL: No.59-2.pdf (visnyk-juris-uzhnu.com)
- 2. Шувалова Т.О. Щодо процедури адміністративного оскарження рішень, дій (бездіяльності) адміністративних органів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. № 57. 2022. С. 60-63. DOI https://doi.org/10.32841/2307-1745.2022.57.13 URL: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc57/13.pdf
- 3. Шувалова Т.О. Митні процедури в контексті Закону України «Про адміністративні процедури» Юридичний науковий електронний журнал. № 9. 2022. С. 392-395. DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-9/95 URL: http://lsej.org.ua/9_2022/95.pdf
- 4. Шувалова Т.О. Щодо об'єкта захисту прав та законних інтересів учасників митних правовідносин. Правничий часопис ДонНУ імені Василя Стуса. № 2. 2022. С. 102-113. DOI 10.31558/2786-5835.2022.2.11 URL: https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/13582/13487
- 5. Костенко Ю.О., Шувалова Т.О. Щодо захисту прав платників податків в умовах воєнного стану. Київський часопис права. № 1. 2023. С. 187-193. DOI https://doi.org/10.32782/klj/2023.1.28 URL: http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/issue/view/9
- 6. Костенко Ю.О., Шувалова Т.О. Окремі проблеми правового регулювання оскарження рішень митних органів (на прикладі контрафакції). Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2023. № 1. Т.3. С. 176-188. DOI 10.31558/2786-5835.2023.1.3.17 URL: https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/14200

- 7. Костенко Ю.О., Шувалова Т.О. Інститут медіації у вирішенні публічно-правових спорів. Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2023. № 3. С. 133-142. DOI 10.31558/2786-5835.2023.2.15 URL: https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/14906/14809
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:
- 8. Шувалова Т.О. Щодо захисту прав суб'єктів податкових правовідносин. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXVII: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. 30 квітня 2020 р., Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. С. 199-201. ЗБІРНИК Весняні читання - 2020.pdf (sharepoint.com)
- 9. Шувалова Т.О. Митні процедури: окремі аспекти законодавчого регулювання. Весняні юридичні читання - 2022. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXX1. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. 28 квітня 2022 р., Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С. 236-240.
- 10. Шувалова Т.О. Щодо питань з позасудового розв'язання фінансових спорів. The 6th International scientific and practical conference – Modern research in world science (September 4-6, 2022) SPC Sci-conf.com.ua, Lviv, Ukraine. 2022. P. 1010-1014. URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/09/MODERN-RESEARCH-IN-WORLD-SCIENCE-4-6.09.2022.pdf
- 11. Шувалова Т.О. Правові аспекти в сфері зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану. Приватно-правові та публічно-правові відносини: проблеми теорії та практики в умовах воєнної агресії. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. 7 жовтня 2022 р., Крапивницький: Донецький державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 373-376. URL: https://dnuvs.in.ua/naukovi-zahody
- 12. Шувалова Т.О. Щодо поняття митного інтересу. Осінні юридичні читання - 2022. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXX1. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. 24 листопада 2022 р., Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С. 483-490.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення правової основи організації та діяльності політичних партій

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002339

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Юлія Олександрівна

2. Yulia Kostenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4079-694X

Додаткова інформація:

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=SKkY8HAAAAAJ&view_op=list_w;
URL:https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57218916067

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Собакарь Андрій Олексійович
2. Andrii Sobakar

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7618-0031

Додаткова інформація: Андрій Собакарь - Академия Google

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Котенко Артем Михайлович
2. Artem Kotenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0790-2512

Додаткова інформація: Артем Котенко, Artem Kotenko - Академия Google; Web of Science: https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/2013/2031

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюченко Юлія Миколаївна

2. Yuliia Pavliuchenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1504-8384

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?hl=ru&authuser=2&user=4Ypt6gEAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Ірина Федорівна

2. Iryna Koval

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9348-3061

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=0iLpTqIAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Беляневич Олена Анатоліївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Беляневич Олена Анатоліївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Солобут Ольга Сергіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна